
mentálně postiženými je mimořádně důležité, *co* je sdělováno a *jak*. Je-li naše sdělení po obsahové stránce relevantní a zajímavé a po formální stránce dostatečně srozumitelné, navíc provázené jasnými, srozumitelnými nonverbálními projevy, i těžce mentálně postižený člověk je schopen nám porozumět a reagovat s adekvátní odezvou. V setkání s těmito lidmi ve skutečnosti nebývá třeba hledat žádné mimořádné složitosti. Možná spíše naopak: právě ona prostá jednoduchost a srozumitelnost vyjadřování, ale nakonec i obsahová nosnost a zajímavost našich sdělení může být spíše pro mnohé z nás, nepostižených, tím nejtěžším – tím, čeho nejsme dost dobře schopni a co nám komunikaci s mentálně

postiženými lidmi znesnadňuje. Z tohoto pohledu se odvolávání na nemožnost porozumět uvedené skupině postižených lidí ukazuje víceméně jako pouhá výmluva.

Literatura:

- LEDNICKÁ, I. Zamyšlení nad problémem mentálního postižení. *Speciální pedagogika*, 2004, č. 1, s. 1-10. ISSN 1211-2720.
- LOMMATZSCHOVÁ, B. Komunikativní aspekty integrace postižených. In JENSENSKÝ, J. *Integrace – znamení doby*. Praha : Karolinum, 1998.
- VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha : Portál, 1999. ISBN 80-71778-214-9.

DOŠLO DO REDAKCE

AUGER, M.T.; BOUCHARLAT, Ch. *Učitel a problémový žák : Strategie pro řešení problémů s kázní a učením*.

Praha : Portál, 2005. 128 s. ISBN 80-7178-907-0.

Autoři vycházejí z vlastních výchovných zkušeností a předkládají také syntézu zkušeností stovek vyučujících, u kterých prováděli průzkumy zaměřené na metody práce s žáky, jež jsou považováni za obtížně zvladatelné. Zaznamenali a utřídili zkušenosti mnoha vyučujících, jejichž výchovný přístup k takovým žákům byl úspěšný, a názory odborných autorů zabývajících se způsoby jednání a výchovou. Cílem tvůrců knihy je osvětlit vyučujícím psychologické a sociální příčiny chování jednotlivců a skupin žáků ve škole a ukázat, že mnozí vyučující se setkávají se stejnými problémy a dokážou je překonávat. Podávají přehled metod, které si mohou pedagogové osvojit pro lepší komunikaci s těžko zvladatelnými žáky. Kniha je psána velmi přehledně a jako doplněk jsou uvedeny příklady cvičení, které jsou součástí školení a seminářů, pořádaných autory v rámci dalšího vzdělávání učitelů.